

דף יז

כט. מה דין של מחשבות פיגול דלהלן:

א. הקטיר קומץ על מנת להקטיר לבונה למחר.

ב. הקטיר קומץ ע"מ להקטיר לבונה ולאכול שירים למחר.

ג. שחת כבש אחד מכבשי עצרת ע"מ לאכלו למחר או ע"מ לאכל את הכבש השני למחר.

א. הקטיר הקומץ על מנת להקטיר לבונה למחר; לדבי הריפוי דפומדייתא: הקטרה מגילת הקטרה [ואפילו לחכמים שאין מגילין בחצי מתיר, זה דוקא בחשבון על שירים, אבל כאן שוחשב על הקטרת הלבונה, כיילו חשב בכל המתיר. ואפילו לדברי תנא דמתני'] שהשותט אחד מהכבשים ע"מ לאכול השני למחר כשרים, כאן שוחקבעו הקומץ והלבונה בכל אחד – פיגול]. ורב חסדא בשם רב אמר: אין הקטרה מגילת הקטרה [ואפילו לר"מ שאמר מגילין בחצי מתיר – אין הקומץ 'מתיר' הלבונה, לך א"א לפיגול].

לדברי רבי יוסי בתקילת הפרק – אין מתיר מגיל את המתיר, אבל פסול מדרבנן. הלכה כרב חסדא בשם רב שאין פיגול. ונשמעו ברמב"ם שהרבנן פסול אפילו עפ"י שאין מגיל (עפ"י קרבן אורה ועוד). ואולם בחזו"א (כב,טו) נתה לומר שאין פסול. וכותב ללשון הרמב"ם סתום בזה.

ב. הקטיר קומץ ע"מ להקטיר לבונה ולאכול שירים למחר – חשב שני עלו בעת הקטרת הקומץ. כן פרש"י – אמר רב כי חנינא: פיגול. ואפילו ננקוט אין הקטרה מגילת הקטרה וגם אין מגיל בחצי מתיר, שונה כאן שפשטה מחשבתו בכלל.

הרמב"ם פרש בענין אחר, שחשב בהקטרת הקומץ על הלבונה, ובהקטרת הלבונה חשב על השירים. אבל באופן הראשון אפשר שאין מגיל (ע' בפרשימים).

ג. שחת את כבש אחד מכבשי עצרת ע"מ לאכלו למחר – הוא פיגול וחברו כשר. ע"מ לאכל הכבש השני למחר – שניים כשרים.

פרק שלישי

ל. אם פיגול חל במחשבת אכילת אדם חז"ן לזמן אודות דבר שדינו למובה, או במחשבת הקטרה על דבר שדינו לאכילת אדם?

ב. האם יש חילוק בין המחשב בלבון הקטרה או בלשון אכילה למובה?

ג. מהו שיעור מחשבת פיגול באכילה ובהקטרה? האם שניהם מצטרפים לשיעור שלם כדי לפיגול?

ד. השותט את הזבח במחשבת להגיה דמו או מקצת דמו למחר – מה דין?

א. לתנא קמא דמתניתין, אין מחשבין מאכילת אדם לאכילת מובה לאכילת אדם, כגון השותט את הזבח לשתו מדומה למחר, לאכול מאימוריו למחר, להקטיר מבשו למחר – כשר. ורבי אליעזר פסל. ונחילקו הדעות בשיטתו האם פסול מן התורה, ואף יש חיוב כרת באכילהו (האכלiacל). כן משמע מדברי ר' אסי בשם רבי יוחנן, וע' בפרש הרמב"ם והרעד"ב שכן נקטו לעיקר הפירוש), או אין פסול אלא מדרבנן (כן מכוון לפי דוחית הגמרא. וע' Tos' כאן ובובחים כה).

הלכה כסותם מתניתין שאין מחשבים מאכילת אדם למובה ולהפרך.